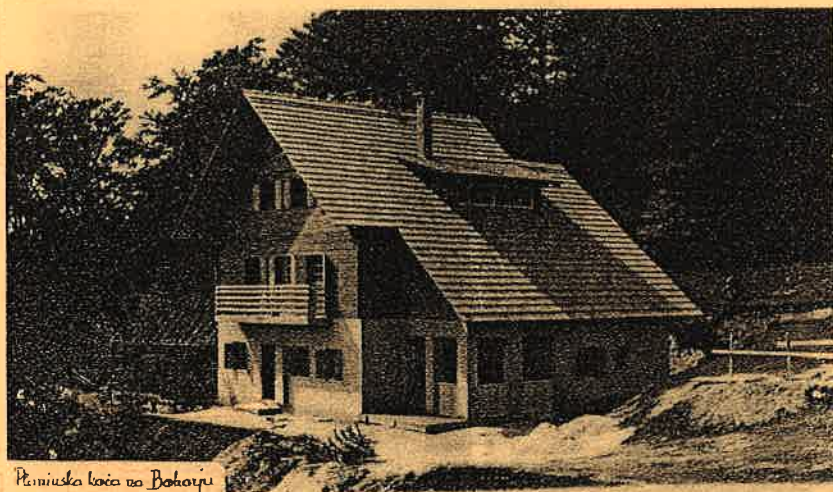

PLANINSKO DRUŠTVO BOHOR SENOVO

Plemiška hiša na Bohorju

BOHORSKI POROČEVALEC

marec 2006

Marca 2005 smo izvedli zadnji občni zbor, na katerem smo pregledali opravljeno delo in uspehe v letu 2004/5 (ko smo praznovali 50-letnico delovanja našega društva). Takrat smo si zastavili delo za naprej, se pravi za obdobje, ki ga danes zaključujemo.

Čas po občnem zboru smo porabili za **urejanje društvenih prostorov** in razporejanje materiala po omarah in policah. Nabavili smo računalnik, se povezali s svetom preko telefona in medmrežja, tako da smo lahko že kar urejeno poslovali. Avgusta pa nas je doletela naravna nesreča – poplava. Naši novi prostori so se deževnega nedeljskega jutra (21.avgusta) znašli v

vodi, ki je segala 60 cm visoko. Zalilo je vse spodnje police in predale, v katerih smo imeli veliko arhivskega materiala, ki ga nismo mogli rešiti. Kljub pomoči gasilcev in naših članov, je bilo razdejanje ogromno.

Z velikimi naporji smo izpraznili, počistili in posušili prostore, oprali in posušili taborno opremo; velika večina inventarja pa je žal uničena. Še do sedaj si nismo opomogli po tej nesreči.

A življenje gre dalje in tako tudi naše delo.

Velika skrb je bila namenjena **izobraževanju kadrov**, saj je kar pet naših članov opravilo vodniški tečaj in sedaj opravljajo pripravništvo. Trije pa so opravili tečaj gorništvá in izpolnili pogoje za opravljanje vodniškega tečaja.

V letu 2005 je bila med najbolj dejavnimi komisija za **izletništvo**, saj je vsak mesec poskrbela za dobro obiskane in zanimive izlete. Kar za cel avtobus planincev se je zbral za posamezno turo. Vedno so izbirali cilje, ki so imeli več variant; za zahtevnejše in manj zahtevne pohodnike. Začeli so skupaj, se nato razšli, potem pa

se zadovoljni zopet skupaj vrnili domov. Avgusta je bila razpisana tura na Triglav, a vremenski pogoji niso dopuščali izvedbe tega izleta tako, da je le-ta ostal izziv za naslednja leta. Tudi z mladino iz osnovnih šol Senovo, Brestanica in Koprivnica je bilo izvedenih precejšnje število planinskih izletov.

Tudi **tradicionalne prireditve**, ki imajo že dolgoletno tradicijo, so bile realizirane vse po vrsti: januarsko Srečanje na Bohorju, februarski Valentinov pohod iz Kozjega na Bohor, majska Jezikova nedelja, junijski Juriš na Bohor in oktobrska Kostanjeva nedelja.

Na pobudo starejših članov, je bil prvič organiziran **planinski tabor za starejše** v Slatni nad Ratečami. Prvih udeležencev je bilo sicer malo manj, a vsi so bili mnenja, da moramo tak tabor izvesti tudi v letu 2006.

Večletno tradicijo pa ima naš **mladinski tabor** – navadno v prvih desetih dneh avgusta. Mladi planinci so taborili že v številnih lepih dolinah Slovenije, od koder so imeli izhodišča za obiskovanje vrhov v okolici. Letošnji »tabor« je zaradi spleta okoliščin potekal malo drugače – mladi planinci so prekržarili Pohorje. Čeprav ni bilo

klasičnega tabornega prostora s šotori, »grand hotelom«, kuharico,... je bilo popotovanje prav posebno doživetje in vsi so bili navdušeni. Za leto 2006 pa so si izbrali Logarsko dolino. V ta namen smo že pridobili mobilno kuhinjo, katero pa bo potrebno še malo obnoviti, da nam bo v taborih dobro služila.

Jeseni smo se intenzivno ukvarjali z razpisom za oddajo **planinske koče na Bohorju** v najem, saj je z novim letom potekla najemna pogodba do takratnemu najemniku. Komisija za razpis je pripravila: javni razpis, razpisne pogoje in osnutek najemne pogodbe. Na prvi razpis se je prijavilo več interesentov, ponudbo pa so oddali štirje. Ker pa so bile vse ponudbe nepopolne, se je komisija odločila za ponovni razpis. Med ponudniki je bila izbrana gospa Majda Abram s Senovega, s katero je bila tudi podpisana nova najemna pogodba. Za vse člane našega društva je v pogodbi izgovorjena ugodnost, dodatni popust pri prenočevanju in prehrani, ki mora biti razviden iz cenika.

S prejšnjim zakupnikom smo sklenili pogodbo za odkup opreme, ki jo je vgradil v kočo in pogodbo o sovlaganju v vodovod, katerega je zgradil (zajetje pri koritu, vodohram pri Petrovi skali) in si tako pridobili prednostno pravico uporabe vode in s tem zagotovili oskrbo koče s kvalitetno vodo. Prav tako pa smo tudi prijavili uporabo vodnih virov, iz katerih se oskrbuje planinska koča in upamo na pridobitev ustrezne odločbe.

V koči – oziroma v dimnik, ki služi krušni peči, pa smo dali vgraditi tuljavo iz nerjavečega jekla in tako poskrbeli za boljše delovanje peči in požarno varnost.

V avgustu nas je presenetilo pismo predsednika **PZS** z dne 1. 8. 2005 zadeva: **Interno članstvo v planinskih društvih**, v katerem nas društva, ki imamo **podporne člane društva** (člane, od katerih PZS ne dobi dela članarine) označuje kot tiste, ki ne izpolnjujejo poslanstva, ki načenjajo enotnost PZS in ki delamo v neskladju s statutom PZS in celo z Zakonom o športu. Glede na to, da je naš predstavnik na skupščini PZS povedal, da naše društvo ima podporne člane, kar je v skladu s 18. členom Pravil društva in s 22. členom statuta PZS prav tako pa tudi ni v neskladju z Zakonom o društvih (ki je osnova za oba dokumenta), se sprašujemo, zakaj nas ni Častno razsodišče PZS obravnavalo oziroma opozorilo. Prav tako nismo dobili odgovora na MDO, kaj kršimo. Se pa sami sprašujemo kaj je kršila PZS, saj je imela še letu 2003 kar 2953 podpornih članov (gradivo za skupščino PZS 2004). Na to temo bomo še kaj (do)rekli.

Poročilo UO PD

PREGLED ČLANOV PD BOHOR SENOVO

Pregled članov za leto 2005:

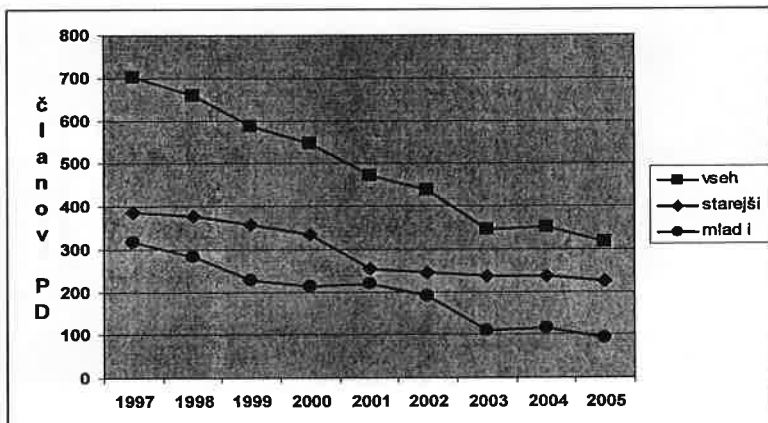
	A	B	B ₇₀	S, Š	P, O	P _{PD}	vseh
žensk	0	65	0	19	25	48	148
moških	1	80	1	22	27	29	151
vseh	1	145	1	41	52	77	317

Vrste članov:

- A – člani (z največ pravicami in ugodnostmi)
- B – člani (nad 18 let starosti – zaposleni in niso dijaki ali študentje)
- B₇₀ – člani (nad 70 let starosti)
- S, Š – člani (srednješolci in študentje ali mladi do 27 let, ki niso zaposleni in so brez lastnih dohodkov)
- P, O – člani (predšolski in osnovnošolski otroci)
- P_{PD} – člani - podporni član PD Bohor Senovo (član PD, ki delujejo v PD, podpira njegovo delovanje, ne zahaja pa v gore)

Pregled članstva zadnjih nekaj let:

leto	vseh	starejši	mladi
1997	701	385	316
1998	659	378	281
1999	586	358	228
2000	547	335	212
2001	471	252	219
2002	437	246	191
2003	344	236	108
2004	351	235	116
2005	317	224	93

POROČILO MARKACIJSKEGA ODSEKA

V lanskem letu smo člani markacijskega odseka vzdrževali in pregledali vse poti in na njih odpravili pomanjkljivosti. Očistili in posekali smo precej podrasti in vejevja, tako da so poti lažje prehodne. Namestili nekaj novih tabel in markacij.

V juniju smo tudi zamenjali in prenovili oglasno tablo, nameščeno na avtobusni postaji na Trgu rudarjev (bivša trafika).

V juliju je bil opravljen pregled gorjanskega dela poti »BORB IN ZMAG«, za katerega smo ugotovili, da ga nima smisla obnavljati, ampak v dogovoru samo namestiti kažipote ali napisati dober vodnik. Ta pot poteka po območju Gorjancev, kjer deluje PD POLOM Kostanjevica na Krki.

V avgustu smo namestili novo tablo na koči in tablice oz. kažipote na Koprivnik, Javornik, na Jablanci, v Srebotnem in Dovškem.

Načelnik markacistov Stanko Mirt:

POROČILO O IZVEDENIH PLANINSKIH IZLETIH V LETU 2005

Datum izleta	Cilj izleta:	Število udeležencev	PLV – vodniki:
22.01.2005	Arnes-Čerenc-Armeško-Senovo	29	Krušič Miro
12.02.2005	Kozje-Bohor	152	Poznič Marjan, Marija Krušič
26.02.2005	Sromeljska peš pot	20	Marija Krušič
19.03.05	Donačka gora	34	Simon Poznič, Miro Krušič
16.04.05	Boč	22	Maks Habinc
21.05.05	Kamniški vrh	33	Katarina Drobnič, Tina Grabnar
25.06.05	Pokljuka-Debela peč	46	Maks Habinc
30.7.05	Vršič-Jalovec; Sleme-Tamar	47	Maks Habinc, Dejan Cerle, Marjetič Boštjan, Miro Krušič
27.in 28.8.05	<i>Triglav (priprava in organizacija za 54 prijavljenih izvedena – zaradi slabega vremena 26.8.05 po odločitvi PLV izlet odpovedan,</i>	0	<i>predvideni PLV: Hinko Uršič, Boštjan Kozole in Dular Zoran</i>
17.09.05	<i>Ljubelj-Zelenica-Stol (zaradi slabega vremena izlet ni bil izveden;</i>	0	<i>predvideni PLV: Hinko Uršič, Dejan Cerle, Damjan Omerzu</i>
01.10.05	Kuželjska stena	19	Maks Habinc, Miro Krušič
05.11.05	Krvavica	30	Maks Habinc, Boštjan Marjetič,
03.12.05	Dunaj-Straža-Ajdovska jama	16	Marjan Poznič, Marija Krušič
25.12.05	Lesično-Topolovo-Zagorje (nočni pohod)	30	Marjan Poznič, Marija Krušič
	SKUPAJ:	478	

Program izletov je bil realiziran, razen v avgustu in septembru, ko se je sicer prijavilo zadosti udeležencev, vendar pa je vmes posegla višja sila (več dnevno deževje). Ker sta ta dva izleta odpadla zaradi izredno slabih vremenskih pogojev, to pomeni izpad v skupnem številu za najmanj 80 izletnikov. Tako je bilo vseh udeležencev na naštetih izletih **478**. Poleg tega pa so bili naši planinci tudi individualno ali v manjših skupinah planinsko aktivni na turah in planinskih izletih po lastni izbiri, tako da je bilo vseh udeležencev veliko več. V teh številkah niso zajeti podatki o pohodnikih na mladinskem planinskem taboru, kot tudi ne šolski izleti, kar številko vsekakor poveča.

V lanskem letu smo od 16. do 23. julija prvič organizirali in izvedli **planinski tabor za odrasle člane** na Slatni nad Ratečami. Tabora se je udeležilo cca 8 članov, ki so

realizirali 51 prenočitev. Udeleženci smo bili s taborom zelo zadovoljni, saj smo vsak dan izvajali daljše in krajše planinske pohode v bližnjo in malo oddaljenejšo okolico (kot na primer Ciprnik, Kotovo sedlo, Martuljški slapovi, itn.)

Pri izletih v oddaljenejše kraje smo koristili avtobusne storitve Izletnika Krško. Pri organizaciji takšnih izletov pa vedno nastopa riziko glede prijav udeležencev, kar na koncu vpliva na višino cene prevoza po posamezniku. Zaradi zagotovitve čim nižje cene, smo se organizirali tako, da smo sprejemali prijave na izlet z akontacijami do popolnitve sedežev. Poleg tega pa smo vsak izlet strukturirali še tako, da smo zagotovili vsaj dve varianti pohoda na vsakem organiziranem izletu, s čimer smo udeležencem omogočili izbiro variante po lastnih sposobnostih in istočasno napolnili avtobus, kar je pripomoglo k znižanju cene. Tovrstne aktivnosti pri organiziranju izletov pa terjajo nekaj samodiscipline udeležencev, saj organizatorji pričakujejo, da se prijavijo z akontacijo do razpisanega roka, kajti avtobus je treba naročiti pravočasno, v primeru prepozne odpovedi izleta pa ima prevoznik pravico zaračunati štartnino.

V letu 2005 se je naše planinsko društvo obogatilo za 5 novih planinskih vodnikov (pripravnikov), ki so že sodelovali pri realizaciji posameznih planinskih izletov, za kar smatramo, da je velika pridobitev za naše planinsko društvo. Upamo, da nas bodo nove planinske moči še naprej varno vodile po naših izletih.

Novi predpisi Planinske zveze Slovenije so glede varnosti v gorah in hribih vedno bolj zahtevni in tem zahtevam je treba vsekakor ugoditi.

Vodja komisije: Miro Krušič

DOŽIVETJA IN SPOMINI S PLANINSKIH POTI

Siva platnena planinska knjižica iz leta 1949 in v primerjavi z današnjimi planinskimi izkaznicami zelo neugledna, me spominja na moje prve planinske korake. Pred 55 leti.

Z Milanom sva se spoznala v CERKNEM. V lekarno je prišel po obliže, zato se je rad pošalil, da se je ujel na "flajšter". Najine prve skupne planinske poti so bile na POREZEN. Na travnikih pod vrhom sva spomladi občudovala blazine cvetočih kopriv v vseh odtenkih modre, rdeče, rumene in vijolične barve. Pozno poleti je vse dišalo po murkah, najlepša pa so bila pobočja cvetočega rododendrona jeseni.

Ko sva se poročila, sva dobila najprej sina Milana in čez leto še Igorja. Za nekaj časa so šli hribi v pozabo.

Preselili smo se v POSTOJNO in naš družinski cilj je postal NANOS, kamor smo hodili poleti in pozimi, v burji in snegu. Tako so tudi prvi žigi v dnevniku po SLOVENSKI PLANINSKI TRANSVERZALI prav z NANOSA. Ko smo prišli na SENOVO, smo prva štiri leta porabili ves dopust za osvajanje vrhov in postojank na poti po SLOVENSKI PLANINSKI TRANSVERZALI. Danes vem, da so bili to najlepši časi.

V tem času se je Milan kot učitelj na OŠ SENOVO pričel aktivno ukvarjati z mladimi planinci na šoli. Skupaj smo prehodili najprej vse ZASAVSKE HRIBE, nato smo se podali v SREDOGORJE in tudi najvišji vrhovi so prišli večkrat na vrsto, pa VELEBIT in DURMITOR s splavarjenjem po TARI.

Z Milanom je bilo prijetno hoditi po hribih. Vedno je hodil prvi, pričel je s počasnimi koraki, nato pa nadaljeval z enakomernim tempom in kratkimi stoječimi postanki. Tako hodijo sedaj Hinko, Miran...

Sledilo je obdobje, ko smo se ob akciji PIONIR - PLANINEC vsi planinsko izobraževali. Milan je postal vodnik in inštruktor planinske vzgoje. Fanta sta postala gorska stražarja in mladinska vodnika. Meni pa so bolj poklonili naziv mentor, saj mi nekako ni šla orientacija.

Začeli so se planinski tabori. Naši mladi planinci so bili najprej v taboru PZS, kjer jih je kar nekaj opravilo tečaje in izpite za mladinske vodnike. Leta 1973 pa smo imeli skupaj s PD Brežice in PD Lisco že svoj prvi planinski tabor v TRENTI. Milan je bil taborovodja, kuhar, vodnik... Ni nas motila stiska v šotorih, saj je naprimer v desetorčku brez dna na slami spalo po dvajset tabornikov – planincev. K sreči je bilo lepo vreme. Letos bo imelo PD BOHOR tako že 31 planinski tabor.

V naših kronikah je veliko zanimivih zgodbic s taborov:

V TRENTI smo imeli za kosilo gobovo juho iz sirovk. Ko je prišel na obisk ravnatelj OŠ Sevnica gospod Bogovič s soprogo, ju je Milan pogostil z gobovo juho. Malo zaskrbljena sta vprašala, če so gobe sigurno užitne. Milan jima je razložil, da tega ne

ve, zato je pri nas v navadi, da damo juho najprej kakemu gostu, počakamo nekaj časa in če je z njim vse v redu, juho razdelimo tabornikom. Če se prav spominjam, je gospe Bogovičevi žlica kar padla iz rok.

Naš drugi planinski tabor je bil v LOGU POD MANGARTOM. Vsak dan je bilo tekmovanje v pospravljanju šotorov. Čeprav so se vsi zelo potrudili, je najvišjo ocepno ponavadi dobil Fabjančičev šotor, saj sta ga Guni in Andrej prav umetniško okrasila z različnimi kamni, koreninami in rastlinami. Predzadnji dan tabora so nam sporočili, da je doma v prometni nesreči izgubil življenje naš najmlajši. Spominjam se, kako so se pričele gore nagibati, vse se je podiralo mane – drevesa, skale... Vsak po svoje smo doživljali to tragedijo in kar nekaj časa je trajalo, da smo spet začeli hoditi v hribe.

Počasi so prišla leta in upokožitev. In potem je najinemu drugemu sinu po kratki bolezni med napadom odpovedalo srce. Milanu se je poslabšalo zdravje, sladkorna bolezen je hitro napredovala, vedno težje je hodil. Njegovi zadnji planinski koraki so bili na Bohorju na poti proti Javorniku. Po zlomu kolka je kljub operaciji ostal nepokreten. Med obiski je bil vedno najbolj vesele planinskih prijateljev. Še vedno se mu je zaiskrilo v očeh, če je nanesele pogovor na planinske dogodivščine. Velikokrat ga je obiskal njegov prijatelj Janko Pibernik. Oba je bilo prijetno poslušati, ko sta se pogovarjala, kako sta že v poznih letih osvajala TRIGLAV. Fotografija z vrha Triglava kaže, kako sta bila zadovoljna, ko jima je to uspelo. Prav do zadnjih dni njegovega življenja sva se pogovarjala o hribih in kadar sem mu povedala kako zanimivo ali smešno dogodivščino, se je vedno nasmehnil in me čez čas prosil "povej mi še enkrat."

Milan je za svoja dela v planinskem društvu prejel vsa visoka planinska odlikovanja in bil v društvu častni predsednik do svoje smrti. Imel je zelo rad ljudi. V vsakem je iskal in tudi našel predvsem dobre strani. Najbolj je bil ponosen, da so njegovi nekdanji mladi planinci postali dobri planinci in danes opravljajo v PD BOHOR najpomembnejše funkcije.

Moje fante zelo pogrešam. Velikokrat si rečem "lepo, da sem vas imela", saj smo skupaj predvsem na planinskih poteh doživeli toliko lepega. In toliko lepih spominov je ostalo.

Danes so moje planinske poti drugačne – lažje. Vesela sem vsake poti, ki jo še zmorem, pa čeprav je to s palicami in le v ŠEDEM, KALIŠEVEC... Ali z BOHORJA na JAVORNIK. Včasih sem trdila, da je najlepše na KRIŠKIH PODIH, sedaj se samo čudim, kako lep je svet

okrog Bohorja. Lepo je v vseh letnih časih, najlepše pa je spomladi na JAVORNIKU. Sneg še ni povsem skopnel, le malo pod robom pa je že vse rumeno cvetočih jaric, belih zvončkov in kronic, modre morske čebulice in zelenega čemaža.

Med planinci imam veliko prijetnih znancev in dobrih prijateljev. Tako doživljam še vedno veliko lepega.

Binca Mahovne

POROČILO IZ OSNOVNIH ŠOL

Čar gora je edinstven;
ko mu podležeš, te le redko spusti iz objema.

Učenci iz vseh treh šol se izletov radi udeležujejo, bolj mlajši kot starejši. Mentorice – Marjanca Penič, Loti Ašič, Tatjana Umek, Tončka Kerin – so dobile še več volje, saj se je število vodnikov in vodnikov-pripravnikov povečalo, tako da z iskanjem spremljevalcev na izletih ni več težav. Poleg tega, da otroci osvojijo določen vrh, jih nikoli ne pozabimo opozoriti na opazovanje narave, na varstvo narave, na upoštevanje pravil gibanja v gorah, na medsebojno pomoč in prijateljstvo.

Cilj izleta	Datum	Planinci iz Brestanice	Planinci s Senovega	Planinci iz Koprivnice
Bohor – planinska šola	14., 15. januar		16 udeležencev	
Bohor – planinska šola	18., 19. februar			16 udeležencev
Bohor – planinska šola	28., 29. januar	25 udeležencev		
Slivnica	19. marec	6	21	12
Janče	16. april	27	25	28 + 10 staršev
Zelenica	28. maj	7	18	15
Blegoš	1. oktober	13	14	15
Mrzlica, Kal	29. oktober	13	23	12
Dunaj	19. november	10	22	11

Zahvaljujemo se vsem vodnikom – Maksu, Damjanu, Simonu, Boštjanu in še enemu Boštjanu, Zoranu, Branku, Borisu in njihovim sodelavcem, ki so nas varno vodili po slovenskih hribih!

Urška Übleis

PROGRAM IZLETOV, – POHODOV ZA LETO 2006

mesec	datum	dan	Smer - cilj	Organizatorji - vodniki
januar				
	22. 1.	nedelja	SNEŽNIK (avtobus)	Boris Kerle
februar				
	11. 2.	sobota	10. Valentinov pohod Kozje - Bohor	Miro Krušič
	18. 2.	sobota	KUM /iz Hrastnika – Škrat. dolino (vlak)	Boštjan Marjetič
marec				
	11. 3.	sobota	NANOS (avtobus)	Brane Dular, Boris Kerle
april				
	1. 4.	sobota	GORJANCI (Gadova peč, Planina) os. v.	Maks Habinc
maj				
	7. 5.	nedelja	28. jezikova nedelja na Bohorju	Tone Petrovič
	13. 5.	sobota	PRIMORSKA z Dragotom (avtobus)	Marija Krušič
junij				
	3. 6.	sobota	5. JURIŠ NA BOHOR	Hinko Uršič
	24. 6.	sobota	MATAJUR (avtobus)	Boris Kerle, Zoran Dular
julij				
	8. 7. 2006	sobota	OLŠEVA, POTOČKA ZIJALKA (avtobus)	Simon Poznič
	22. 7. 23. 7.	sobota nedelja	KOKRŠKO SEDLO SKUTA	Dejan Cerle, Brane Dular
avgust				
	18. 8. 19. 8.	sobota nedelja	VRATA, BIVAK IV (avtobus) Varianta ŠKRLATICA ali STENAR	Boris Kerle, Zoran Dular, Hinko Uršič
september				
	9. 9.	sobota	KOMNA – BOGATIN (avtobus)	Boris Kerle, Marjan Poznič
oktober				
	7. 10.	sobota	SENOVO – JOŠT - SENOVO	Marjan Poznič, Marija Krušič
	28. 10.	sobota	PRESEDLJAJ – KONJ – DOL. VAS (avtobus)	Boštjan Kozole
november				
	18. 11.	sobota	DOLENJA VAS – ZDOLE – DOLENJA VAS (osebna v.)	Marjan Poznič, Marija Krušič
december				
	2. 12.	sobota	LISCA (vlak)	Boštjan Kozole
	9. 12. 2006	sobota	KREDARICA IZ KRME (osebna v.)	Boštjan Marjetič, Brane Dular

ORHIDEJE NA BOHORJU

»Ako pomislimo, da je je po nekaterih senožetih na stotine, celo na tisoče; ako nadalje preudarimo, da bi na njenem mestu moglo stati morebiti 5 bilk, in če bi tudi samo ena bila, postane nam škoda takoj očitna. Pa ne samo, da je na takem travniku manj dobrih rastlin, kukavica škoduje tudi s tem, da jemlje živež travam in jih topi.« (M. Cilenšek, 1892-1896: Naše škodljive rastline v podobi in besedi, str.687)

Takšno je bilo stanje pred dobrimi stotimi leti. In danes: V Pravidniku o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št 82, 24.9.2002) je 45 vrst orhidej v kategoriji ranljivih vrst, 12 v kategoriji redkih vrst, 6 v kategoriji prizadetih vrst, 1 vrsta pa je celo domnevno izumrla. Kukavičevke, oziroma

orhideje, so tako najbolj ogrožena rastlinska družina. To so zelnate trajnice, ki v zemlji navadno skrivajo koreninske gomolje. Po obliki teh gomoljev je več rodov dobilo tudi svoje ime- tako naprimer rod *Orchis* (gr.orchis = moda) nosi ime po paru okroglih gomoljev, ki spominjata na ta del moškega telesa; rod *Dactylorhiz* (gr. dactylos=prst, rhiza=korenina) pa po dlanasto odlikovanih gomoljih. Niso pa samo gomolji tisti, po katerih lahko orhideje ločimo od ostalih cvetnic, ampak tudi njihovi značilno oblikovani cvetovi. Cvetno odevalo je sestavljeno iz treh zunanjih in treh notranjih listov. Srednji notranji list se imenuje medena ustna in je navadno večji ter še lepše obarvan in daje cvetu prav poseben pečat. Zaradi svoje lepote so bile orhideje, predvsem tiste v tropskih predelih, že v preteklosti ogrožene zaradi nabiranja in preprodavanja. Največja in kot kaže že kar usodna nevarnost, ki grozi orhidejam v Sloveniji, pa je sodobno kmetijstvo. Tako z melioracijskimi jarki izsušujejo vlažne travnike,na katerih uspevajo najredkejše vrste; prav tako orhideje ne morejo rasti na travnikih, ki jih intenzivno gnojijo, ali pa na težje dostopnih košenicah, kjer so opustili košnjo.

No, na Bohorju pa lahko k sreči še najdemo kar nekaj primernih rastišč, ki se jih moderno kmetijstvo še ni dotaknilo. In na takšnih krajih lahko zadovoljimo vse svoje

čute. Tako se lahko že v aprilu prepustimo opojnemu vonju bledih kukavic, oči si lahko spočijemo na škrlatnordečih, vijoličnih, rožnatih ali belih cvetovih navadnih kukavic, ter se dotaknemo nežnih dlačic na medeni ustni škrlatnordečih kukavic. Slednje, ki meri v višino skoraj meter, res ne moremo spregledati. Nekatere pa se sramežljivo skrivajo med visoko travo. Takšna sta naprimer volčji jezik, ki ga najdemo na travnikih v višjih legah ter v avgustu in še kasneje cvetoča zavita škrbica.

V gozdu in na njegovih obronkih lahko naletimo na različne vrste orhidej iz rodu močvirnic, fuchsove prstaste kukavice, rjave gnezdoznice ter dvolistne vimenjake. Ti imajo zelo močan vonj in z njim privabljajo večšče, da jih oprahujejo. Posebno

prebrisan način privabljanja oprahujevalcev imajo orhideje iz rodu mačjih ušes. Njihovi cvetovi so namreč zelo podobni žuželkam, tako kot dotične žuželke porasli z dlačicami in pokriti z različnimi vzorci, poleg tega pa izločajo zelo podobno snov kot samice v času parjenja. Lahko si kar predstavljate samčka, ki zgodaj pomladi leta nad travnikom ter zagleda nekaj, kar diši kot samica in izgleda kot samica. Seveda si ne more pomagati, da ne bi sedel na tak cvet. Preden ugotovi, da je šlo za ukano že pobere cvetni prah, ki ga kmalu prenese na drugo rastlino, ki ga je premamila. Iz oplojenega cveta se pri orhidejah razvije tudi več milijonov semen, a verjetnost, da bo vzkalilo eno samo je zelo majhna, saj samo seme skoraj nima zaloge hranil in je tako rastlina prehrabeno povsem odvisna od posebnih gliv, s katerimi živi v sožitju. Pa tudi tiste redke, ki zrastejo, navadno potrebujejo okoli 10 let, da prvič zacvetijo.

Poleg 40 različnih vrst orhidej pa ima Bohor še mnogo drugih redkih in zanimivih rastlinskih vrst. Na Velikem Javorniku si lahko ogledate največje rastišče navadne jarice, na travnikih je moč najti več vrst sviščev, navadne kosmatince, kranjske lilije, različne nageljčke, ter mnoge druge, nič manj lepe rastline. Med gozdnimi naj omenim le zavarovani širokolistno lobodiko in tiso.

Bohor je torej, kar se tiče flore, pravi mali raj. Če se le znamo malo ustaviti in se prepustiti čudovitemu svetu rastlin.

Tadeja Brinovec

Če želite izvedeti kaj več čudovitem rastlinskem svetu Bohorja lahko pri oskrbniku kupite brošuro **RASTLINSKI SVET BOHORJA**, ki jo je izdalo Turistično društvo Senovo.

Če vam je ob ponedeljkih težko priti v društveno sobo v rudniško upravo (vhod zadaj) – sledi napisnim tablam – prilagamo telefonske številke naših vodnikov, ki vam bodo lahko posredovali več informacij o načrtovanih izletih.

Ime in Priimek	tel. št.
Boris Kerle	041-688-993
Boštjan Kozole	041-292-723
Boštjan Marjetič	051-380-364
Branko Dular	041-606-730
Damjan Omerzu	031-868-590
Dejan Cerle	031-337-647
Katarina Drobnič	031-846-321
Simon Poznič	041-813-273
Tina Grabnar	041-215-400
Zoran Dular	051-302-889

Osnovni podatki o društvu so nespremenjeni in so:

PD Bohor Senovo, Titova cesta 106, 8281 Senovo,

☎ 07 – 49 – 73 – 083

e-pošta: pdbohor.senovo@siol.net

spletna stran: www.posavje-turizem.com/pd_bohor

Uradne ure so poleti od 19.00 do 20.00 in pozimi od 18.00 do 19.00.

Višek denarje lahko nakažete na naš TTR: 02980-0018875972 pri NLB –PB Krško.

**NAJ SE NA KONCU POHVALIMO, DA SMO ZA SVOJE DOLGOLETNO
USPEŠNO DELOVANJE PREJELI NAJVIŠJE PRIZNANJE KS SENOVO –
PRIZNANJE Z VELIKIM ZNAKOM.**

Zbral in uredil:

Tone Petrovič

Foto:

Benjamin Abram
Tone Petrovič
Hinko Uršič

Naklada:

70 izvodov

Izdajatelj:

PD Bohor Senovo

Marec 2006